

Total No. of Printed Pages—7

2 SEM FYUGP PSCC2

2 0 2 5

(May/June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC2

(Indian Government and Politics)

Full Marks : 60 (80 marks for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : $1 \times 6 = 6$

Answer the following as directed :

(a) First-Past-the-Post ব্যৱস্থা কি ?

What is First-Past-the-Post system?

(b) অৰ্থ বিধেয়ক/বিল ভাৰতবৰ্ষৰ সংসদৰ কেৱল নিম্ন
সদনতহে উথাপন কৰিব পাৰি ।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

Money Bill can be introduced only in the
Lower House of the Indian Parliament.

(Write True or False)

(c) प्रश्नोत्तर काल/घण्टा कि ?
What is Question Hour?

(d) शुद्धटो वाहि उनिओवा :
Find out the correct match

(i) মৌলিক অধিকাব—ভাবতবর্ষৰ সংবিধানৰ অধ্যায় IV
Fundamental Rights—Part IV of the Constitution of India

(ii) নির্দেশাত্মক নীতি—ভাবতবর্ষৰ সংবিধানৰ অধ্যায় VI
Directive Principles—Part VI of the Constitution of India

(iii) মৌলিক কর্তব্য—ভাবতবর্ষৰ সংবিধানৰ অধ্যায় IV-A
Fundamental Duties—Part IV-A of the Constitution of India

(iv) নাগরিকত্ব—ভাবতবর্ষৰ সংবিধানৰ অধ্যায় III
Citizenship—Part III of the Constitution of India

(e) ଭାବତର ସଂବିଧାନର ପ୍ରତ୍ୟାମନାଟୋ କୋନଥିନ ଦ୍ୱାରାବେଜେବ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସଂକ୍ଷବଣ ?

The Preamble of the Constitution of India is a modified version of which document?

(i) ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତିବେଦନ

The Mandal Report

(ii) উদ্দেশ্য সম্পর্কিত প্রত্নতা
The Objectives Resolution

(iii) JVP সমিতির প্রতিবেদন
The JVP Committee Report

(iv) স্বরণ সিং সমিতির প্রতিবেদন
The Swaran Singh Committee Report
(শুক্র উক্তব্রটো বাছি উলিওৰা)

(Choose the correct answer)

(f) ভারতবর্ষতে তলত উপরিখিত কোনটো অনুষ্ঠান ভঙ্গ কৰিব নোৱাৰি ?

Which of the following institutions cannot be dissolved in India?

(i) লোকসভা
The Lok Sabha

(ii) ৰাজ্যসভা
The Rajya Sabha

(iii) ৰাজ্যিক বিধানসভা
The State Legislative Assembly

(iv) মন্ত্রী পরিষদ
The Council of Ministers
(শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(4)

2. তলত দিয়াবোৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ
ভিতৰত) : 3×3=9

Write short notes on the following (within 150 words each) :

(a) ভাৰতবৰ্ষৰ বাজনীতিত 'জনহিতৰ বাবে কৰা মোকদ্দমা'ৰ
প্ৰভাৱ

Implications of the Public Interest
Agitation in Indian politics

(b) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীৰ গুৰুত্ব
Importance of the Sixth Schedule of the
Constitution of India

(c) ভাৰত চৰকাৰ আইন, ১৯৩৫ৰ মূল দফাসমূহ
Major provisions of the Government of
India Act, 1935

3. (a) ভাৰতীয় সংবিধানৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 9
Discuss the salient features of the
Constitution of India.

নাইবা / Or

(b) ভাৰতীয় সংবিধানৰ তৃতীয় অধ্যায়ৰ অন্তৰ্গত 'সমতাৰ
অধিকাৰ' আৰু 'স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ' সম্পর্কে আলোচনা
কৰা।
Discuss 'Right to Equality' and 'Right to
Freedom' under Part III of the
Constitution of India.

(5)

4. (a) ভাৰতীয় সংসদৰ আইন প্ৰণয়ন প্ৰণালীৰ বিষয়ে
সমালোচনাভুক্ত বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা। 9
Critically analyse the law-making
procedure of the Indian Parliament.

নাইবা / Or

(b) ভাৰত চৰকাৰৰ মূৰকী হিচাপে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ক্ষমতা আৰু
কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।
Discuss the powers and functions of the
Prime Minister as the head of the
Government of India.

5. (a) ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ বিভিন্ন অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ বিষয়ে
বাখ্যা কৰা। 9
Explain the various jurisdictions of the
Supreme Court of India.

নাইবা / Or

(b) বিধানমণ্ডল আৰু কাৰ্যাবলীকাৰ ক্ষমতা নিয়ন্ত্ৰণ আৰু
ভাৰসাম্য বৰ্ক্ষাৰ আহিলা হিচাপে ন্যায়িক পৰ্যালোচনা আৰু
ন্যায়িক সক্ৰিয়তাৰ বিশ্লেষণ কৰা।
Analyze judicial review and judicial
activism as tools of checks and balances
of the power of Legislature and Executive.

6. (a) কিয় ভাৰতীয় যুক্তবাট্টবাদক অৰ্থ-যুক্তবাট্টবাদ বুলি কোৱা
হয়? ভাৰতীয় যুক্তবাট্টবাদৰ প্ৰকৃতি আৰু গুৰুত্ব সম্পর্কে
সমালোচনাভুক্ত মূল্যায়ন আগবঢ়োৱা। 2+7=9

(6)

Why is Indian federalism considered as quasi-federal? Critically evaluate the nature and significance of Indian federalism.

নাইবা / Or

(b) ভারতের কেন্দ্র আৰু বাজ্যৰ মাজ্ব আইনগত আৰু আৰ্থিক সম্পর্কৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা। 9
Critically analyse the legislative and financial relations between the Centre and States in India.

7. (a) ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ মানে কি? ভারতৰ স্থানীয় চৰকাৰৰ অংশ হিচাপে পঞ্চায়তীবাজ ব্যৱস্থাৰ মূল্যায়ন কৰা। 3+6=9
What is decentralisation of power?
Assess the importance of Panchayati Raj system as a part of local government in India.

নাইবা / Or

(b) ভারতীয় সংবিধানৰ অনুসূচী ১২ব গুৰুত্ব আৰু প্রাসংগিকতা সম্পর্কে এক আলোচনা যুগ্মত কৰা। 9
Make an attempt to discuss the importance and relevance of the 12th Schedule of the Constitution of India.

(7)

(২০২৩ বৰ্ষৰ ছাৰ-ছাৰীৰ বাবে অতিবিক্ত ২০ নম্বৰ)

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

8. তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : 10×2=20

Answer any two of the following questions :

(a) ভাৰতৰ উপৰাষ্ট্রপতিৰ নিৰ্বাচন আৰু কাৰ্যালী সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

Discuss the election and functions of the Vice President of India.

(b) ভাৰতীয় সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণাৰ মূল দফাসমূহ আৰু কেন্দ্ৰ-বাজ্যৰ সম্পর্কত এই দফাসমূহৰ প্ৰভাৱ সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

Discuss the emergency provisions contained in the Constitution of India and its effects on the Centre-State relations.

(c) 'ভাৰতীয় স্বাধীনতা আইন, ১৯৪৭'ৰ মূল দফাসমূহৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা।

Analyse the major provisions of the Indian Independence Act, 1947.

★ ★ ★